

Protokollsutdrag

2026-09-15

Kommunstyrelsen

Dnr KS/2026:224

§ 116 - Hagfors kommuns yttrande på Remiss av promemorian “Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt”

Diarienummer LI2026/01127 Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.seli.transport.remissvar@regeringskansliet.se

niklas.lundin@regeringskansliet.se (word+pdf)

Hagfors kommun har tagit del av remiss av promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt. I promemorian lämnas förslag som syftar till att kommuner och regioner ska kunna komplettera utbudet av flyglinjer med allmän trafikplikt och på så sätt bidra till att säkerställa tillgänglighet till områden där regelbunden linjetrafik inte kan bedrivas på kommersiella villkor. Förslaget innebär en möjlighet att medfinansiera utökning av flygstolar eller kompletterande flyglinjer.

Förslaget utgår från Trafikverkets redovisning av utredningsuppdraget “Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt”, som redovisades till regeringen 2025.

Hagfors kommun lämnade synpunkter på utredningsförslaget till Trafikverket 2024-12-03 och yttrande till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet 2025-05-15.

Hagfors kommun uppfattar att de ändringar som föreslås i promemorian är nödvändiga om en kommunal och regional medfinansiering av utökningar ska kunna genomföras på det sätt som Trafikverket presenterat och som Hagfors kommun uppfattar är regeringens intention.

I grunden är Hagfors kommun positiv till att det ges utrymme för en kommun eller region att komplettera det statliga utbudet men kan samtidigt konstatera att de finansiella förutsättningarna för många kommuner och regioner är begränsade.

Protokollsutdrag

2026-09-15

Kommunstyrelsen

Hagfors kommun ser också en stor risk för övervältring av kostnader från Trafikverket till kommuner och regioner.

Hagfors kommuns bedömning är att förslaget behöver kompletteras med riktlinjer för Trafikverkets bedömningar för att säkerställa att behovet inte undervärderas och skapar en situation där en kommun eller region tvingas till medfinansiering för att bibehålla den tillgänglighet som är rimlig.

Hagfors kommuns uppfattning är att regionala och lokala behov idag inte tillgodoses fullt ut när Trafikverket genomför sina bedömningar enligt de snäva kriterier som råder. Större fokus måste läggas på att integrera regionala behov i den värderingsmodell som Trafikverket ska fatta beslut utifrån.

Det är väsentligt att komma ihåg att det finns regioner som har ett näringsliv som i stor utsträckning bidrar ekonomiskt till hela vårt land, det blir inte rättvist att i en sådan region beakta det regionala behovet som enbart ett regionalt intresse som ska bekostas av den berörda regionen eller kommunen.

Problemet med att tillräcklig hänsyn inte tas går dock inte att lösa enbart genom att lägga över ett fullt kostnadsansvar på regioner och kommuner.

Det är väsentligt att den modell som ska tillämpas för kommunal eller regional finansiering inte skapar en intressekonflikt där kostnadsansvar skjuts över från Trafikverket till kommuner och regioner på grund av att Trafikverket inte har tillräckliga medel för att tillgodose den nivå som är skälig och att Trafikverket därför sänker ambitionsnivåerna.

Hagfors kommun bedömer att det finns en stor risk för övervältring av kostnader från stat till kommun och region.

Det är inte rimligt att den ekonomiska bördan för att upprätthålla en adekvat trafikering riskerar flyttas från staten till kommuner och regioner. Vidare bedömer också Hagfors kommun att det statliga anslaget för trafikplikt i större utsträckning behöver baseras på faktiska behov utifrån uppsatta kriterier och att anslagen behöver bli mer långsiktiga och fleråriga.

Protokollsutdrag

2026-09-15

Kommunstyrelsen

Då Trafikverket själva ger uttryck för att det inte finns resurser för den trafik som enligt myndighetens egen bedömning bör ingå skapas en ännu större risk för att kostnadsansvaret istället skjuts över på kommuner och regioner med den modell som föreslås.

Ett exempel på hur olyckligt det kan bli är situationen som uppstått för flyglinjen Torsby-Hagfors-Arlanda där Trafikverket vid senaste upphandlingen valde att upphandla en mindre flygplanstyp och därmed färre antal flygstolar mot bakgrund av att resandet minskat i den statistik som trafikverket utgår ifrån. Det som gör det problematiskt är att Trafikverket inte tagit tillräckligt stor hänsyn till de statliga restriktioner om resande som påverkat antalet flygande under den aktuella perioden som Trafikverket utgått ifrån. Trafikverkets bedömning är att det inte finns behov av fler platser, bedömningen är troligen ett resultat av att man inom myndigheten inte har den budget som erfordras för att hantera samma volym som tidigare. Problemet blir dock att man genom att minska antalet platser faktiskt inte heller kan återgå till det resande som förelåg före pandemin. Då vissa turer är fulla väljer de resenärerna istället att resa från annan flygplats eller med annat färdmedel. De väljer inte en annan tur en annan dag. Detta skapar en situation med ett stort mörkertal där det faktiska behovet inte syns i statistiken. Med den modell som Trafikverket arbetar utifrån i kombination med möjligheten för Trafikverket att lägga över kostnadsansvaret på kommunen kan detta innebära att Hagfors och Torsby skulle få bära kostnadsansvar för att återgå till den flygplanstyp och det antal stolar som under många år före pandemin bedömts som rimlig. Det uppstår också ett stort mörkertal då många individer som skulle vilja nyttja flyget väljer andra färdssätt om det är fullbokat. De flygplan som trafikerar sträckan är dessutom för små för att hantera den mängd bagage som varje passagerare får ha med sig vilket skulle kunna leda till stora problem för resenärer då bagage riskerar att inte komma med planen utan får hanteras på annat sätt. Hagfors kommun tar redan idag stort ansvar för flyget genom kommunens kostnader för drift och underhåll av flygplatsen. Vi ser en positivt ökande trend av antalet resenärer och Försvarsmakten har också på olika sätt deklarerat behovet av Hagfors flygplats för att hantera övergripande försvarsuppgifter i krig och kris. Samtidigt är statens insats i finansieringen av Hagfors flygplats villkorad av att vi

Protokollsutdrag

2026-09-15

Kommunstyrelsen

har en upphandlad flyglinje då vi inte är en beredskapsflygplats, vilket kan leda till att kommunen tvingas delta i finansieringen av den allmänna trafikplikten för att säkra både flyg och flygplats. Ur vår synvinkel är det en orimlig situation och ett stort ekonomiskt åtagande som inte bara kan få stor påverkan i kommunens framtida planering utan också riskerar att påverka förutsättningarna för regional utveckling.

Handlingar i ärendet

Kommunledningsutskottets protokoll, 2026-09-01 § 45

Remiss "Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt"

Hagfors kommuns yttrande på remiss av promemorian "Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt" Dnr LI2026/01127

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner föreslaget yttrande avseende Hagfors kommuns yttrande på remiss av promemorian "Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt" Dnr LI2026/01127.

Beslutet skickas till:

Flygplatschef Marie-Louise Davidsson

Samhällsbyggnadschef Louise Sjöholm

Utvecklingschef Lars Sätterberg

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se (word+pdf)

li.transport.remissvar@regeringskansliet.se (word+pdf)

niklas.lundin@regeringskansliet.se (word+pdf)